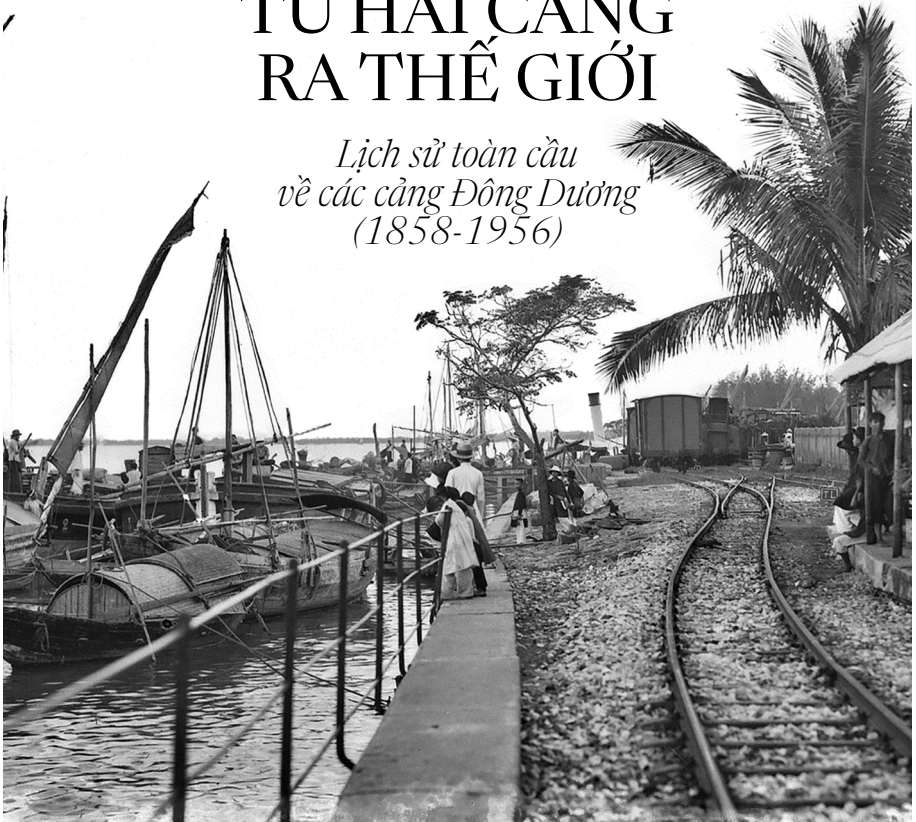

HỘI THẢO QUỐC TẾ
COLLOQUE INTERNATIONAL
INTERNATIONAL CONFERENCE

TỪ HẢI CẢNG RA THẾ GIỚI

*Lịch sử toàn cầu
về các cảng Đông Dương
(1858-1956)*

René Têiard, Tourane (Đà Nẵng) "market" train station, 1920's. FR ANOM 30F115/26.

FROM THE PORT
TO THE WORLD

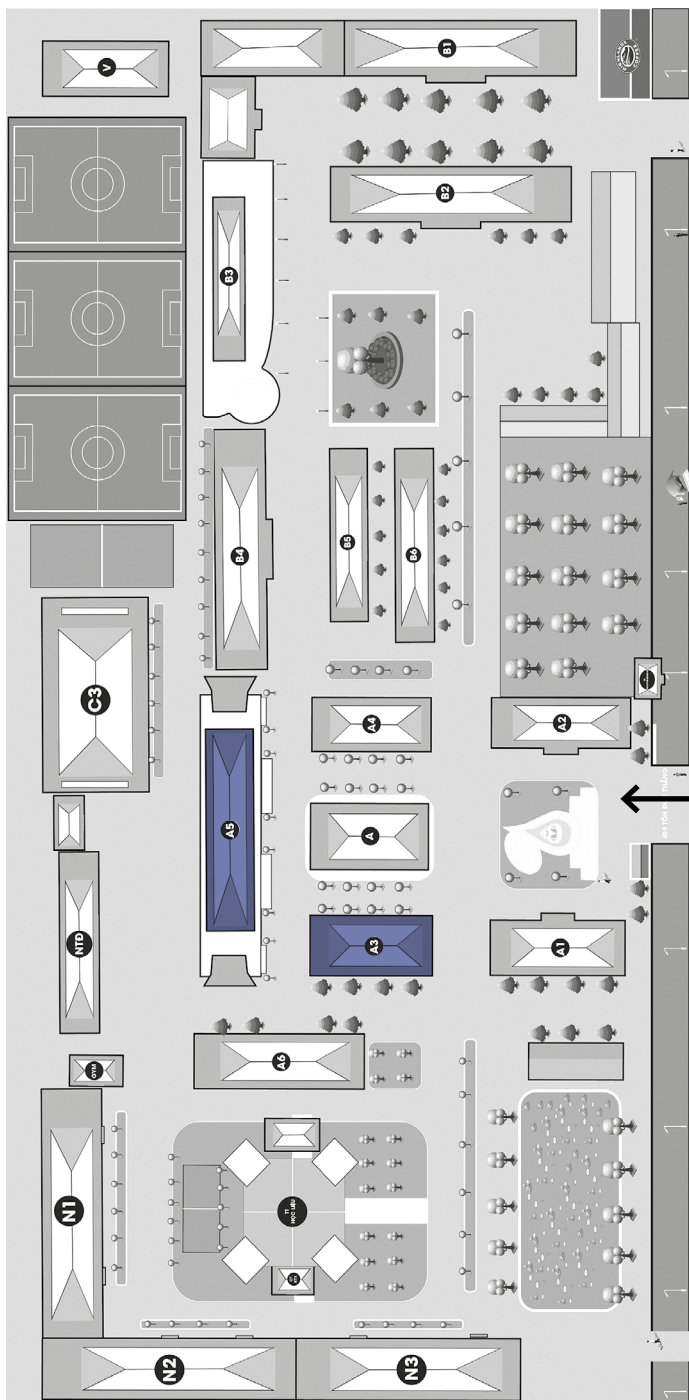
*A Global History
of Indochinese Ports
(1858-1956)*

DU PORT
AU MONDE

*Une histoire globale
des ports indochinois
(1858-1956)*

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng (Việt Nam)
459 Tôn Đức Thắng, Hòa Khánh Nam, quận Liên Chiểu

27-29/10/2022

459 Tôn Đức Thắng

Hội thảo quốc tế
Colloque international
International conference

**TỪ HẢI CẢNG
RA THẾ GIỚI**
*Lịch sử toàn cầu
về các cảng Đông Dương
(1858-1956)*

**FROM THE PORT
TO THE WORLD**
*A Global History
of Indochinese Ports
(1858-1956)*

**DU PORT
AU MONDE**
*Une histoire globale
des ports indochinois
(1858-1956)*

Đăng kí theo: <https://forms.gle/ShBMJhm33o1a78MT6>
Inscription : <https://forms.gle/KXoz6KmYu7a4Q1fW8>
Registration link: <https://forms.gle/ahimasaUsE1uZySv6>

27-29/10/2022

Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng (Việt Nam) : 459 Tôn Đức Thắng, Hòa Khánh Nam, quận Liên Chiểu

CHƯƠNG TRÌNH DỰ KIẾN

NGÀY 27 THÁNG 10 NĂM 2022

Đón tiếp đại biểu: 08 H 00

Khai mạc, báo cáo khoa học đề dẫn: 08 H 15 - 09 H 50

10 H 00 - 12 H 00	WORKSHOP 1 Các cảng Đông Dương trước khi Pháp xâm lược: sự kết nối, lưu thông và các mạng lưới	WORKSHOP 2 Các cảng Đông Dương trong Văn học: tưởng tượng và thể hiện	WORKSHOP 4 Từ thống kê đến chiến lược thương mại: Nhìn lại lịch sử kinh tế của Đông Dương thuộc Pháp thông qua nghiên cứu thực trạng kinh tế cảng Đông Dương	WORKSHOP 5 Các cảng Đông Dương là trung tâm liên lạc và giao dịch với đất liền – biển: các dự án, thành tựu và thất bại
-------------------------	--	---	--	---

CƠM TRƯA (BUFFET CHUẨN BỊ BỞI UD-UED)

13 H 45 - 18 H 00	WORKSHOP 1 Các cảng Đông Dương trước khi Pháp xâm lược: sự kết nối, lưu thông và các mạng lưới	WORKSHOP 3 Từ những cuộc khảo sát đầu tiên đến sự phát triển: định hình “cảng thuộc địa” và thành phố cảng Đông Dương	WORKSHOP 4 Từ thống kê đến chiến lược thương mại: Nhìn lại lịch sử kinh tế của Đông Dương thuộc Pháp thông qua nghiên cứu thực trạng kinh tế cảng Đông Dương	WORKSHOP 5 Các cảng Đông Dương là trung tâm liên lạc và giao dịch với đất liền – biển: các dự án, thành tựu và thất bại
-------------------------	--	---	--	---

CHƯƠNG TRÌNH DỰ KIẾN

NGÀY 28 THÁNG 10 NĂM 2022

Đón tiếp đại biểu và Teabreak chào mừng: 08 H 30 - 08 H 50

09 H 00 - 12 H 00	WORKSHOP 6 Tàu, các thiết bị và dịch vụ cảng	WORKSHOP 8 Xã hội và đời sống thuộc địa ở các thành phố cảng Đông Dương	WORKSHOP 9 Các cảng Đông Dương và sự di cư của người lao động	WORKSHOP 10 Hậu “cảng thuộc địa”: Các cảng Đông Dương từ các cuộc chiến tranh giành độc lập cho đến thế kỷ XXI
-------------------------	--	---	---	--

CƠM TRƯA (BUFFET CHUẨN BỊ BỞI UD-UED)

13 H 45 - 17 H 30	WORKSHOP 7 Phòng thủ, chiến lược và hậu cần: lịch sử quân sự nào cho các cảng Đông Dương?	WORKSHOP 8 Xã hội và đời sống thuộc địa ở các thành phố cảng Đông Dương	WORKSHOP 9 Các cảng Đông Dương và sự di cư của người lao động	WORKSHOP 10 Hậu “cảng thuộc địa”: Các cảng Đông Dương từ các cuộc chiến tranh giành độc lập cho đến thế kỷ XXI
-------------------------	---	---	---	--

Tổng kết, bế mạc hội thảo: 17 h 30 - 19 h 00

NGÀY 29 THÁNG 10 NĂM 2022

TOUR NGÀY VĂN HOÁ

08 H 00 - 17 H 30

08h00 - 08h15	<i>Đón tiếp đại biểu</i>
08h15 - 09h20	<i>Khai mạc Hội thảo</i>
08h15 - 08h30	PGS.TS. LƯU Trang, Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng (UD-UED)
08h30 - 08h45	Cécile VIGNEAU Tham tán 1 Đại sứ quán Pháp tại Việt Nam
08h45 - 09h00	Jean-François KLEIN Giáo sư Lịch sử Hàng hải và Cảng, Trường Đại học Nam Brittany (UBS-TEMOS): Trình bày về Thỏa thuận thực hiện và hợp tác trong tương lai giữa UBS và UD-UED
09h00 - 09h20	Teabreak và chụp hình lưu niệm (chuẩn bị bởi UD-UED)

08h00 - 08h15	<i>Đón tiếp đại biểu</i>
08h15 - 09h20	<i>Khai mạc Hội thảo</i>
08h15 - 08h30	PGS.TS. LƯU Trang, Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng (UD-UED)
08h30 - 08h45	Cécile VIGNEAU Tham tán 1 Đại sứ quán Pháp tại Việt Nam
08h45 - 09h00	Jean-François KLEIN Giáo sư Lịch sử Hàng hải và Cảng, Trường Đại học Nam Brittany (UBS-TEMOS): Trình bày về Thỏa thuận thực hiện và hợp tác trong tương lai giữa UBS và UD-UED
09h00 - 09h20	Teabreak và chụp hình lưu niệm (chuẩn bị bởi UD-UED)

09h30 - 09h50	<i>Báo cáo khoa học đề dẫn</i>
	Charles WHEELER [trực tuyến, Pháp]: “Các cảng Việt Nam qua các thời kỳ”

09h30 - 09h50	<i>Báo cáo khoa học đề dẫn</i>
	Charles WHEELER [trực tuyến, Pháp]: “Các cảng Việt Nam qua các thời kỳ”

WORKSHOP 1

Các cảng Đông Dương trước khi Pháp xâm lược: sự kết nối, lưu thông và các mạng lưới

Chủ tọa:
HOÀNG Anh Tuấn (VNU-USSH)

WORKSHOP 2

Các cảng Đông Dương trong Văn học: tưởng tượng và thể hiện

Chủ tọa/Người điều hành:
NGUYỄN Phương Ngọc (AMU-IRASIA)

WORKSHOP 4

Từ thống kê đến chiến lược thương mại: Nhìn lại lịch sử kinh tế của Đông Dương thuộc Pháp thông qua nghiên cứu thực trạng kinh tế cảng Đông Dương

Chủ tọa:
BARJOT Dominique (Trường Đại học Sorbonne, ASOM)

WORKSHOP 5

Các cảng Đông Dương là trung tâm liên lạc và giao dịch với đất liền – biển: các dự án, thành tựu và thất bại

Chủ tọa:
LESSARD Micheline (Trường Đại học Ottawa)

10h00 - 12h00	<u>Phiên 1</u> Tiền “cảng thuộc địa”: các cảng và hệ thống cảng đã có từ trước
	Người điều hành: LƯU Trang (UD-UED)

ĐỖ Thị Thuý Lan (VNU-USSH): “Đêm trước Hải Phòng: hệ thống cảng thị sông đàng ngoài thế kỷ XVII-XVIII”

VŨ Thị Xuyên (VNU-USSH): “Nơi gặp gỡ của núi và biển. Hệ thống thương cảng Quảng Trị trong kết nối thương mại với Đông Nam Á lục địa”

BÙI Thị Bích Ngọc & ĐINH Thị Thuý Hiền (VNU-USSH): “Từ sông đến biển – Vai trò của hệ thống cảng sông Nam kỳ nửa đầu thế kỷ XIX”

CÙ Thị Dung, VŨ Nguyên Phong (Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II): “Quá trình hình thành cảng thị Hà Tiên từ thế kỷ XVII-XIX”

PHÙNG Ngọc Kiên (Trường Đại học Sư phạm Hà Nội): “Thành phố cảng trong văn học Việt Nam nửa đầu thế kỷ XX: nơi mở cửa và đóng cửa”

CAO Việt Anh (Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam-VASS): “Các vấn đề về hàng hải ở Việt Nam nửa cuối thế kỷ 19: từ góc nhìn so sánh của nhà hàng hải Dutreuil De Rhins (1846-1894)”

COPIN Henri (Trường Đại học Nantes) [trực tuyến, Pháp]: “Đông Dương: Cảng, sông và rạch trong Văn học”

10h00 - 12h00	<u>Phiên 1</u> Vị trí và tầm quan trọng của các cảng trong nền kinh tế Liên bang Đông Dương
	Người điều hành: BOISSARIE Delphine (TEMOS)

TOUCHELAY Béatrice (Trường Đại học Lille - IRHIS): “Hoạt động của cảng Đông Dương thông qua số liệu thống kê chính thức (1900-1954)”

DƯƠNG Thanh Mừng (Học viện Chính trị Khu vực III): “Hoạt động thương mại của cảng Đà Nẵng trong sự đối sánh với các cảng biển Việt Nam thời Pháp thuộc (1888-1945)”

NGUYỄN Đức Hòa (Trường Đại học Sài Gòn): “Sự phát triển và vai trò hoạt động của thương cảng Sài Gòn trong khai thác thuộc địa thời Pháp thuộc (1860-1945)”

TAGA Yoshihiro (Trường Đại học Tohoku-Gakuin) [trực tuyến, Nhật Bản]: “Việc mở cửa các cảng của Hiệp ước và hậu quả kinh tế của nó ở Việt Nam vào cuối thế kỷ XIX”

NGUYỄN Thị Tô Hoài (Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam): “Chính quyền thực dân Pháp và vấn đề khai mở các cảng cửa sông ở Thái Bình trước Cách mạng tháng Tám 1945”

VANNIÈRE Antoine (CPGE Marseille): “Quảng Châu Loan: Một cảng thuộc địa bị hủy bỏ (1898-1945)”

TRẦN Xuân Thanh (VNU-USSH): “Hạ tầng và cảng biển trong thương mại khoáng sản thời kỳ thuộc địa (trường hợp Bắc Kỳ - Đông Dương)”

12h00 - 13h45	<i>CƠM TRƯA (BUFFET CHUẨN BỊ BỞI UD-UED)</i>
----------------------	--

12h00 - 13h45	<i>CƠM TRƯA (BUFFET CHUẨN BỊ BỞI UD-UED)</i>
----------------------	--

WORKSHOP 1

Các cảng Đông Dương trước khi Pháp xâm lược: sự kết nối, lưu thông và các mạng lưới

WORKSHOP 3

Từ những cuộc khảo sát đầu tiên đến sự phát triển: định hình “cảng thuộc địa” và thành phố cảng Đông Dương

WORKSHOP 4

Từ thống kê đến chiến lược thương mại: Nhìn lại lịch sử kinh tế của Đông Dương thuộc Pháp thông qua nghiên cứu thực trạng kinh tế cảng Đông Dương

WORKSHOP 5

Các cảng Đông Dương là trung tâm liên lạc và giao dịch với đất liền – biển: các dự án, thành tựu và thất bại

13h50 - 15h20

Phiên 2

Tầm quan trọng của các thành phố cảng Đà Nẵng và Hội An dưới triều Nguyễn: chính sách đối ngoại, mạng lưới thương mại và truyền giáo trước sự xuất hiện của người Pháp

Người điều hành:
LE FAILLER Philippe (EFEO)

NGUYỄN Minh Phương (UD-UED): “Phố cảng Đà Nẵng trong việc thực thi chính sách ngoại giao của triều Nguyễn”

BACHELET Pierre-Emmanuel (IAO, ENS Lyon): “Hội An: Cửa ngõ thương mại và ngoại giao chính của nhà Nguyễn (thế kỷ XVII-XVIII)”

VU Thanh Hélène (UBS-TEMOS) [**trực tuyến, Pháp**]: “Nam Kỳ qua lăng kính của Nhật Bản? Dòng Tên giữa Macao và Faifo (Hội An) - nửa đầu thế kỷ XVII”

Chủ tọa:
VŨ Thị Minh Hương (UNESCO, MOWCAP)

Người điều hành:
NGUYỄN Thị Hạnh (Học viện Ngoại giao Việt Nam)

GODET Nathan (Trường Đại học Poitiers - CRIHAM) [**trực tuyến, Pháp**]: “Thủy văn vùng duyên hải Nam Kỳ và Bắc Kỳ, 1775-1900: Sự chiếm đoạt không gian hàng hải và phát triển các cảng”

GOJOSO Éric (Trường Đại học Poitiers) [**trực tuyến, Pháp**]: “Địa vị pháp lý của các thành phố cảng lớn ở Đông Dương”

POUGET Benoît (Sciences Po Aix-en-Provence) [**trực tuyến, Pháp**]: “Một lệnh y tế thuộc địa mới? Dịch tễ và kiểm dịch tại các cảng Đông Dương thuộc Pháp (1858-1897)”

Phiên 2

Giới kinh doanh và sự phát triển của các cảng Đông Dương

Người điều hành:
KLEIN Jean-François (UBS-TEMOS)

PHẠM Văn Thủy (VNU-USSH): “Từ “Chúa sông Bắc Kỳ” ra Thế giới. Để chế kinh doanh vận tải đường thủy của Bạch Thái Bưởi ở Việt Nam đầu thế kỷ XX”

BECKER Bert (Trường Đại học Hồng Kông) [**trực tuyến, Đức**]: “*Speidel & Company*: Công việc kinh doanh của người Đức ở thành phố cảng Sài Gòn và Hải Phòng (1873-1914)”

BOISSARIE Delphine (TEMOS): “Sài Gòn qua lăng kính của *Maison Denis Frères*: từ “Singapore” bất khả thi trở thành thủ đô kinh tế của “Đông Dương hoa lệ” (1862-1940)”

13h50 - 15h20

Người điều hành:
NGUYỄN Duy Phương (UD-UED)

NGUYỄN Thị Tuyết Nhung (Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2): “Con đường thuộc địa số 9: Con đường chính kết nối Lào với các cảng biển Trung Kỳ thời Pháp thuộc”

LE GALLOUDEC Sunny (Trường Đại học Le Havre Normandie - IDEES): “Từ sự thất bại thuộc địa đến sự cấp bách của nền năng lượng độc lập cho miền Nam Việt Nam: tầm quan trọng của mỏ than Nông Sơn trong tiến trình phát triển của cảng Đà Nẵng (1888-1975)”

15h20 - 15h45

TEA BREAK

TEA BREAK

15h20 - 15h45

15h50 - 17h50

Phiên 3

Lưu thông và giao thông

Người điều hành:
LÊ Tiến Công (Nhà trưng bày Hoàng Sa, Đà Nẵng)

ROSZKO Edyta (Chr. Michelsen Institute, Na Uy): “Vị trí trung tâm của các cảng nhỏ và nghề cá trong lịch sử Việt Nam”

LƯU Trang (UD-UED): “Hoạt động thương mại giữa Việt Nam và các nước phương Tây tại cảng Đà Nẵng từ năm 1802 đến năm 1858”

LE FAILLER Philippe (EFEO): “Lưu thông và buôn lậu thuốc phiện trong thời kỳ tiền thuộc địa (trường hợp ở miền Trung Việt Nam)”

ĐINH Tiến Hiếu (VNU-USSH): “Vị thế của thương cảng Hà Tiên trong hệ thống thương mại khu vực và quốc tế thế kỷ XVII-XVIII”

Người điều hành:
CLARE Thomas (AMU-IRASIA)

BARJOT Dominique (Trường Đại học Sorbonne, ASOM): “Sự đóng góp của các công ty xây dựng dân dụng của Pháp trong việc xây dựng các cảng Đông Dương trong thời kỳ thuộc địa, 1858-1956”

NGUYỄN Thị Bình (VNU-USSH): “Đô thị cảng Hải Phòng: quá trình chuyển đổi đất đai từ thế kỷ XIX sang nửa đầu thế kỷ XX”

TRẦN Văn Kiên (Trường Đại học Sư phạm Hà Nội): “Thành phố cảng Hải Phòng thời thuộc địa: lịch sử về sự chuyển mình của vùng cửa ngõ Bắc Kỳ trong quá trình công nghiệp hóa”

WORKSHOP 6

Tàu, các thiết bị và dịch vụ cảng

Chủ tọa:
KLEIN Jean-François (UBS-TEMOS)

WORKSHOP 8

Xã hội và đời sống thuộc địa ở các thành phố cảng Đông Dương

Chủ tọa/ Người điều hành:
Tôn Nữ Quỳnh Trân (CEFURDS)

WORKSHOP 9

Các cảng Đông Dương và sự di cư của người lao động

Chủ tọa/ Người điều hành: LUGUERN Liêm-Khê
(IRIS, Institut Convergences Migrations)

WORKSHOP 10

Hậu “cảng thuộc địa”: Các cảng Đông Dương từ các cuộc chiến tranh giành độc lập cho đến thế kỷ XXI

Chủ tọa:
PHẠM Văn Thủy (VNU-USSH)

Người điều hành:
VAISSET Thomas (ULHN-IDEES)

TRẦN Văn Mạnh (VNU-USSH): “Thuyền và kỹ thuật đóng thuyền truyền thống của Việt Nam trong hoạt động thương mại cuối thế kỷ XVIII đến đầu thế kỷ XIX”

CAO Thị Vân (Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2): “Thuyền bản địa của người Việt: một khuynh hướng hàng hải mới trong giao thương giữa Việt Nam và Singapore, 1820-1847”

DRÉMEAUX François (TEMOS-IDEES): “Công Ty Messageries Maritimes phục vụ các “kết nối thuộc địa”: Trường hợp của các tàu “stationnaires” của hãng ở Đông Dương (1880-1956)”

ĐÌNH Nam Đức & LƯU Thiên Hương (Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật – Đại học Đà Nẵng): “Ranh giới chủng tộc trong cấu trúc không gian đô thị của nhượng địa Pháp Tourane (Đà Nẵng), 1888-1950”

NGUYỄN Bảo Trang (VNU-USSH): “Chuyển biến qua hiện đại: Nghiên cứu về chính sách mại dâm thuộc địa ở các thành phố cảng Đông Nam Á: Trường hợp của Sài Gòn - Chợ Lớn”

TRẦN Thị Phương Hoa (VASS): “Sự đóng góp của trường dạy nghề Hải Phòng (1913-1939) cho ngành đóng tàu tại cảng biển Hải Phòng”

NGUYỄN Phương Ngọc, SABATTINI Brigitte (AMU-IRASIA): “Văn học và lịch sử trong nghiên cứu về mộ lính, mộ phu ở các cảng Đông Dương”

LESSARD Micheline (Trường Đại học Ottawa): “Các thành phố cảng là nơi di cư: Buôn bán lao động ở Việt Nam thời thuộc địa”

Phiên 1
Người di cư Trung Quốc và Nhật Bản và các cảng Đông Dương

GUERASSIMOFF Éric (Trường Đại học Paris Cité, CESSMA): “Liên kết hàng hải giữa các cảng Trung Quốc và Đông Dương: một dự án của lãnh sự Pháp tại Phúc Châu (1901-1905)”

Phiên 1
Chuẩn bị cho nền độc lập: lịch sử chính trị nào của các cảng Đông Dương?

Người điều hành:
Guilhem COUSIN-THOREZ (AMU-IRASIA)

TRƯƠNG Thị Bích Hạnh, HỒ Thị Liên Hương (VNU-USSH): “Hải cảng và đô thị cảng trong các phong trào dân tộc ở Việt Nam trước năm 1945”

PHẠM Minh Thế (VNU-USSH): “Cảng Hải Phòng - một trong những đầu mối tiếp nhận và lan truyền tài liệu cộng sản từ bên ngoài vào Việt Nam trước Cách mạng Tháng Tám năm 1945”

Phiên 2
Di sản thuộc địa và phát triển du lịch

Người điều hành:
GUIGUENO Vincent (Bảo tàng Quai Branly)

NGUYỄN Thị Thanh Nga (NTTU), **TRẦN Xuân Hiệp** (DTU), **PHAN Thị Ngân** (NTTU): “Các cảng Đà Nẵng (Tourane) và Cam Ranh, động lực của sự phát triển du lịch”

Người điều hành:
DRÉMEAUX François (TEMOS-IDEES)

FAWELL Bégué Charles (Trường Đại học Chicago): “Le chef-lieu d’arrondissement maritime de tout l’Extrême-Orient: Đăng ký hàng hải ở Sài Gòn và các cuộc khủng hoảng của chủ nghĩa đế quốc Pháp vào đầu thế kỷ XX”

GUIGUENO Vincent (Bảo tàng Quai Branly): “Lịch sử “đế quốc” của những ngọn hải đăng: trường hợp tín hiệu hàng hải ven bờ biển ở Đông Dương (1861-1954)”

WU Ziqi (EHESS-CECMC): “Đàm phán với chính quyền thuộc địa của Pháp: Thương nhân Trung Quốc và xã hội địa phương ở Quảng Châu Loan từ năm 1900 đến những năm 1930”

CLARE Thomas (AMU-IRASIA): “Các cảng của Việt Nam dưới những thủ đoạn gian lận: lịch sử kinh tế xã hội của nạn buôn lậu thuốc phiện bằng đường biển trong tình hình thuộc địa (1881-1940)”

GIANG Ngọc Linh (Trường Đại học Paris Cité, CESSMA): “Các đại lý của người Hoa chuyên gửi thư từ của người di cư (侨批局) tại các cảng Sơn Đầu và Sài Gòn - Chợ Lớn (thế kỷ XIX-XX)”

ĐOÀN Thị Cảnh (Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam - VICAS): “Làn sóng di dân Hoa Kiều thời Pháp thuộc qua cảng Sài Gòn đến Nam Kỳ và sự ảnh hưởng của nó đến cấu trúc đô thị người Hoa Chợ Lớn”

TRẦN Thị Lan (Viện Việt Nam học và Khoa học Phát triển, ĐH Quốc gia Hà Nội): “Đô thị cổ Hội An: hành trình từ cảng thị lớn nhất Đông Nam Á đến di sản thế giới”

NGUYỄN Thị Hậu (USSH-HCMC): “Hệ thống di tích cảng ở T.p. Hồ Chí Minh nhìn từ khảo cổ học đô thị”

WORKSHOP 7

Phòng thủ, chiến lược và hậu cần: lịch sử quân sự nào cho các cảng Đông Dương?

Chủ tọa:
NGUYỄN Thị Hạnh (Học viện Ngoại giao Việt Nam)

13h50 – 14h50

[Phiên 1](#)
Từ 1856 đến Chiến tranh thế giới II

Người điều hành:
KLEIN Jean-François (UBS-TEMOS)

MASSAT Arnaud (IEP Aix-en-Provence, SHD): “Cam Ranh: một căn cứ hải quân Pháp bị hủy bỏ”

VAISSET Thomas (Trường Đại học Le Havre - IDEES), **MARTINANT DE PRÉNEUF Jean** (Trường Đại học Lille - SHD): “Hải quân Pháp và việc phòng thủ các cảng Đông Dương. Từ đêm trước của *Entente Cordiale* đến Chiến tranh thế giới thứ hai”

14h50 – 15h20

[Phiên 2](#)
Trong chiến tranh Đông Dương lần thứ nhất và thứ hai

Người điều hành:
LE GALLOUDEC Sunny (TDH Le Havre - IDEES)

CANET Cyril (SHD): “Kho vũ khí Sài Gòn giữa hải quân, đô thị và thuộc địa (1860-1956)”

WORKSHOP 8

Xã hội và đời sống thuộc địa ở các thành phố cảng Đông Dương

Chủ tọa / Người điều hành:
Tôn Nữ Quỳnh Trân (CEFURDS)

VÕ Phúc Toàn, HUYNH Bá Lộc (Trường Đại học Văn Lang): “Phản ứng của giới tinh hoa bản xứ Nam Kỳ trong dự án độc quyền cảng Sài Gòn năm 1923”

BONACORSI Pascal (Trường Đại học Paris-Sorbonne): “*Vous m’avez sacrifié à un Breton*: Mạng lưới người đảo Corse và sự đoàn kết của họ ở các cảng Đông Dương (thập niên 1930-1950)”

WORKSHOP 9

Các cảng Đông Dương và sự di cư của người lao động

Chủ tọa/Người điều hành: LUGUERN Liêm-Khê (IRIS, Institut Convergences Migrations)

ROUSTAN Frédéric (IAO-IRASIA, Trường Đại học Lyon 2): “Các cảng của Đông Dương trong cuộc di cư của phụ nữ Nhật Bản ra nước ngoài: các tuyến đường, chủ thể và thực tiễn (1880-1920)”

[Phiên 2](#)
Từ đình hôn đến hồi hương: Công nhân người Đông Dương ở các cảng Đông Dương

MOHAMED-GAILLARD Sarah (CESSMA-INALCO): **[trực tuyến, Pháp]** “Hải Phòng và các cơ sở của Pháp ở Thái Bình Dương: việc quản lý những người làm thuê cu-li ở đại cảng Bắc Kỳ”

NGUYỄN Văn Ngọc (VNU-USSH): “Cảng Hải Phòng và hành trình trở về của những người Việt Nam làm thuê ở New Caledonia và New Hebrides những năm 1960”

WORKSHOP 10

Hậu “cảng thuộc địa”: Các cảng Đông Dương từ các cuộc chiến tranh giành độc lập cho đến thế kỷ XXI

Chủ tọa:
PHẠM Văn Thủy (VNU-USSH)

NGUYỄN Thị Hoài Phương (VNU-USSH): “Từ cảng lớn xứ Bắc Kỳ đến sự ra đời cảng thì Hải Phòng thời thuộc địa - Bài học về nguồn lực phát triển đô thị cảng hiện nay”

[Phiên 3](#)
Cảng Sihanoukville: các vấn đề hậu thuộc địa, diễn tiến và gián đoạn

Người điều hành:
Guilhem COUSIN-THOREZ (AMU-IRASIA)

BIGAUD Magali (Trường Đại học Rennes 2-Arènes): “Tình hình cảng ở Campuchia và nền độc lập kinh tế: Các vấn đề thuộc địa và hậu thuộc địa”

BENZAQUEN-GAUTIER Stephanie (Trường Đại học Nottingham) **[trực tuyến, Vương quốc Anh]**: “Một thành phố của những điều kỳ diệu: Sihanoukville hay hiện thân của nền độc lập của Campuchia”

13h50 – 14h20

14h20 – 15h20

15h20 – 15h45

TEA BREAK

TEA BREAK

15h20 – 15h45

15h50 – 17h20

CADEAU Ivan (SHD): “Đáp ứng nhu cầu của Chiến tranh Đông Dương: Vai trò của các căn cứ hoạt động thông qua ví dụ về cảng Tourane (Đà Nẵng)”

LEPAGE Jean-Marc (Trường Đại học Rennes 2 – TEMPORA) **[trực tuyến, Pháp]**: “Các cảng Đông Dương và quần đảo tỉnh báo Pháp trong Chiến tranh Đông Dương (1945-1954)”

NGUYỄN Thị Thanh Sâm (Trường Đại học Hàng hải Việt Nam), **NGUYỄN Đình Quỳnh** (Học viện Chính trị khu vực I): “Vận chuyển hàng hóa trong nước và giao thương quốc tế ở cảng Hải Phòng trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước”

PELLETIER Olivia (ANOM): “Căn cứ đổ bộ của công nhân Đông Dương tại *Cap Saint – Jacques* (Vũng Tàu), 1946-1954”

[Phiên 4](#)
Quan điểm kinh tế đương đại: hội nhập khu vực và quốc tế nào cho các cảng biển Việt Nam?

Người điều hành:
LƯU Trang (UD-UED)

PHAN Bảo An, LÊ Thị Kim Anh (Trường Đại học Đà Nẵng): “Vai trò và vị thế của cảng biển trong lịch sử phát triển T.p. Đà Nẵng, Việt Nam (1858-2020)”

HOÀNG Thị Hồng Nga (VNU-USSH): “Hệ thống cảng biển Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa (1995-2020): lịch sử, tiềm năng và vai trò”

15h50 – 17h20

TỔNG KẾT KHOA HỌC HỘI THẢO

TỔNG KẾT KHOA HỌC HỘI THẢO

17h30 – 18h35

Chủ tọa: **LE GALLOUDEC Sunny** (Trường Đại học Le Havre - IDEES)
Các diễn giả: Chủ tọa của các workshop (5 phút mỗi diễn giả)

Chủ tọa: **LE GALLOUDEC Sunny** (Trường Đại học Le Havre - IDEES)
Các diễn giả: Chủ tọa của các workshop (5 phút mỗi diễn giả)

17h30 – 18h35

18h35 – 18h45

Thomas VAISSET (ULHN-IDEES) và **François DRÉMEAUX** (TEMOS-IDEES): Trình bày các tài liệu lưu trữ được lưu giữ bởi *EPPC French Lines & Cies* (T.p. Le Havre, Pháp) - Chương trình nghiên cứu MARCOMO

Thomas VAISSET (ULHN-IDEES) và **François DRÉMEAUX** (TEMOS-IDEES): Trình bày các tài liệu lưu trữ được lưu giữ bởi *EPPC French Lines & Cies* (T.p. Le Havre, Pháp) - Chương trình nghiên cứu MARCOMO

18h35 – 18h45

18h45 – 19h00

BẾ MẠC HỘI THẢO

PGS.TS. LƯU Trang, Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm – Đại học Đà Nẵng / **TS. BÙI Bích Hạnh**, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm – Đại học Đà Nẵng

BẾ MẠC HỘI THẢO

PGS.TS. LƯU Trang, Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm – Đại học Đà Nẵng / **TS. BÙI Bích Hạnh**, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm – Đại học Đà Nẵng

18h45 – 19h00

TOUR NGÀY VĂN HOÁ
NGÀY 29 THÁNG 10 NĂM 2022

8:00 - 8:15 (sáng)	Đón tại Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng
8:15 - 9:00 (sáng)	Tham quan nhanh đường phố Đà Nẵng (để ngắm những gì còn lại của di sản thời Pháp thuộc)
9:00 - 11:00 (sáng)	Thăm cảng Đà Nẵng, nghĩa địa Pháp-Tây Ban Nha (bán đảo Tiên Sa), tầm nhìn ra các cảng và thành phố từ bán đảo Tiên Sa
11:30 - 1:00 (chiều)	Dùng cơm trưa (nhà hàng hải sản địa phương)
1:00 - 3:00 (chiều)	Thăm các bảo tàng: Nhà trưng bày Hoàng Sa, Bảo tàng Điêu khắc Chăm
3:30 - 5:30 (chiều)	Thăm Ngũ Hành Sơn và Căn cứ địa cách mạng K-20

Đăng kí theo google form
(tối đa 50 suất):

<https://forms.gle/EUqaAb4G39ZZYhDi7>

Lưu ý quan trọng: Hội thảo sẽ được dịch từ tiếng Pháp sang tiếng Việt và từ tiếng Việt sang tiếng Pháp (dịch đồng thời). Diễn giả nói tiếng Anh sẽ trình bày bằng tiếng Anh và bài thuyết trình của họ sẽ không được dịch.

Liên hệ
indoports.contact@gmail.com
sunny.legalloudec.pro@gmail.com

CÁC ĐỐI TÁC

